

OBSAH

str.:

ÚVOD	7
1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ RIEŠENEJ PROBLEMATIKY	9
1.1 VYUŽÍVANIE UMELEJ INTELIGENCIE A JEJ APLIKÁCIA V OBLASTI RIADENIA ĽUDSKÝCH ZDROJOV	10
1.1.1 Vymedzenie umelej inteligencie	10
1.1.2 Formy umelej inteligencie v procese náboru	14
1.1.3 Prepojenie AI s elektronickým náborom a digitálnym HRM	17
1.2 ETIKA UMELEJ INTELIGENCIE	20
1.2.1 Filozofické a normatívne základy etiky umelej inteligencie	20
1.2.2 Etika ako rámec pre technologické rozhodovanie	22
1.2.3 Špecifiká etickej reflexie v oblasti umelej inteligencie	23
1.2.4 Vývoj etických prístupov k technológiám a AI	26
1.2.5 Aktuálne etické rámce a princípy	33
1.3 INFORMAČNÁ BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ÚDAJOV V SYSTÉMOCH AI NA NÁBOR	43
1.3.1 Koncepty bezpečnosti v digitálnom prostredí	44
1.3.2 Charakteristika spracúvaných údajov v náboře	51
1.3.3 Ochrana údajov uchádzačov	58
1.4 ZHRNUTIE TEORETICKÝCH VÝCHODÍSK RIEŠENEJ PROBLEMATIKY	62
2 ETICKÉ ASPEKTY A EMPIRICKÉ ZISTENIA O VYUŽÍVANÍ AI V NÁBOROVOM PROCESE	65
2.1 METODOLOGICKÝ RÁMEC VÝSKUMU	66
2.2 ALGORITMICKÉ ROZHODOVANIE A SÚVISIACE ETICKÉ DILEMY	70
2.2.1 Dilema medzi efektivitou a spravodlivosťou	73
2.2.2 Dilema vysvetliteľnosti a zložitosti rozhodovania	74

2.2.3 Dilema rozptýlenej zodpovednosti (responsibility gap)	75
2.2.4 Dilema medzi personalizáciou a rovnosťou zaobchádzania	77
2.2.5 Dilema medzi automatizáciou a ľudskou autonómiou	78
2.2.6 Dilema ochrany súkromia a dátovej etiky	79
2.2.7 Dilema nadmerného spoliehania sa na AI (overreliance)	80
2.2.8 Dilema antropomorfizácie AI	81
2.2.9 Etické dilemy ako východisko pre rámec dôveryhodnej AI	83
2.3 ZÁSADA ĽUDSKEJ AUTONÓMIE A DOHĽADU	84
2.3.1 Ľudský faktor v rozhodovaní podporenom AI	87
2.3.2 Psychologické limity ľudskej autonómie	88
2.3.3 Modely akceptácie AI zo strany používateľov	90
2.3.4 Procesná implementácia modelu Human-in-the-Loop	92
2.3.5 Dynamická autonómia a hybridné modely	93
2.3.6 Kompetencie a tréning personálu pre efektívny ľudský dohľad	95
2.4 TECHNICKÁ ODOLNOSŤ A BEZPEČNOSŤ	99
2.4.1 Dimenzie technickej odolnosti systémov AI	100
2.4.2 Mechanizmy detekcie a prevencie zlyhaní v systémoch AI	102
2.4.3 Riadenie rizík a právny rámec technickej bezpečnosti	104
2.4.4 Technické a organizačné opatrenia	108
2.4.5 Testovanie bezpečnosti systémov AI	113
2.4.6 Nástroje a metodiky	118
2.5 SPRÁVA SÚKROMIA A ÚDAJOV	122
2.5.1 Typológia údajov spracúvaných v náborových systémoch AI	123
2.5.2 Právne a etické aspekty spracúvania údajov	126
2.5.3 Princípy „privacy-by-design“ a „privacy-by-default“ v kontexte AI náborových systémov	131
2.5.4 Transparentnosť spracovania údajov	133
2.5.5 Správa informovaného súhlasu	133
2.5.6 Bezpečnostné opatrenia na ochranu údajov	135

2.6	TRANSPARENTNOSŤ	137
2.6.1	Problém čiernej skrinky (black-box AI)	142
2.6.2	Právo na vysvetlenie rozhodnutia a legislatívny rámec	144
2.6.3	XAI – vysvetliteľná umelá inteligencia	145
2.6.4	Transparentnosť ako predpoklad dôvery a akceptácie	148
2.6.5	Organizačné stratégie na zabezpečenie transparentnosti	149
2.7	ROZMANITOSŤ, NEDISKRIMINÁCIA A SPRAVODLIVOSŤ	152
2.7.1	Algoritmická diskriminácia a predsudky	154
2.7.2	Inkluzívny dizajn a fairness-aware algoritmy	157
2.7.3	Budovanie kultúry spravodlivosti a inklúzie vo vnútri organizácie	159
2.7.4	Diverzita ako strategická výhoda: empirické a organizačné prínosy	161
2.7.5	Participácia a rôznorodosť v tímoch vyvíjajúcich nástroje AI	162
2.8	SPOLOČENSKÝ A ENVIRONMENTÁLNY BLAHOBYT	163
2.8.1	Etické výzvy využívania AI v náboře z pohľadu spoločenského a environmentálneho blahobytu	165
2.8.2	Spoločenské dôsledky algoritmického náboru	167
2.8.3	Etika, reputácia a spoločenská zodpovednosť podnikov	171
2.8.4	Environmentálne aspekty využívania AI v náboře	175
2.8.5	Synergia etiky, efektivity a environmentálnej udržateľnosti	179
2.9	ZODPOVEDNOSŤ	180
2.9.1	Roly a zodpovednosť aktérov systémov AI	181
2.9.2	Zodpovednosť za výstupy algoritmov	182
2.9.3	Inštitucionálne a procesné mechanizmy zabezpečenia zodpovednosti	184
2.9.5	Etické aspekty a kultúra zodpovednosti	186
2.10	ZHRNUTIE REALIZOVANÉHO SKÚMANIA	187
3	ANALÝZA PRÍKLADOV ZLYHANÍ AI V PROCESE NÁBORU	197
3.1	PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA AMAZON	199
3.2	PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA HIREVUE	201

3.3 PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA WORKDAY	203
3.4 ZHRNUTIE PRÍPADOVÝCH ŠTÚDIÍ VYUŽÍVANIA AI V OBLASTI NÁBORU	205
4 ODPORÚČANIA A DISKUSIA	215
4.1 ODPORÚČANIA PRE ZAVÁDZANIE EFEKTÍVNEHO ĽUDSKÉHO DOHLĀDU NAD AI V NÁBORE	215
4.2 ODPORÚČANIA NA ZABEZPEČENIE TECHNICKEJ ODOLNOSTI A BEZPEČNOSTI AI V NÁBORE	217
4.3 ODPORÚČANIA Z POHLĀDU SPRÁVY SÚKROMIA A ÚDAJOV	220
4.4 ODPORÚČANIA NA IMPLEMENTÁCIU PRINCÍPU TRANSPARENTNOSTI V AI NÁBOROVÝCH SYSTÉMOCH	223
4.5 ODPORÚČANIA NA IMPLEMENTÁCIU SPRAVODLIVEJ A INKLUZÍVNEJ AI V NÁBORE	225
4.6 ODPORÚČANIA NA PODPORU SPOLOČENSKÉHO A ENVIRONMENTÁLNEHO BLAHOBYTU PRI VYUŽÍVANÍ AI V PROCESSE NÁBORU	227
4.7 ODPORÚČANIA NA ZABEZPEČENIE ZODPOVEDNOSTI PRI VYUŽÍVANÍ AI V NÁBOROVÝCH PROCESOCH	228
4.8 SYSTÉM SPRÁVY UMELEJ INTELIGENCIE (AI GOVERNANCE) V NÁBOROVÝCH PROCESOCH	231
4.9 ZHRNUTIE ODPORÚČANÍ A DISKUSIE	236
Z Á V E R	239
LITERATÚRA	241
ZOZNAM OBRÁZKOV	285
ZOZNAM TABULIEK	287
ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	289